

A tantárgy kódja	
A tantárgy megnevezése (magyarul)	Az olasz állam- és politikai rendszer
A tantárgy megnevezése (idegen nyelven)	
A tantárgyfelelős intézet neve	Állam- és Társadalomelméleti Intézet
A tantárgyfelelős tanszék neve	
Tantárgyfelelős neve	
Oktató(k) neve	Dr. Mandák Fanni

Kreditérték	2
A tanórák száma (előadás+gyakorlat)	0 ea + 2 gy
Az oktatás nyelve	magyar
Előtanulmányi kötelezettségek	nincs

Meghirdetési gyakorisága	tavaszi
Ajánlott félév	
A tantárgy szakmai tartalma	<p>A kurzus az olasz politikai rendszer alapintézményeivel és gyakorlati működésével foglalkozik. Áttekinti a legfőbb politikai intézményeket (a kormányt, a parlamentet, a köztársasági elnököt), a pártrendszert és annak átalakulását, a választási rendszer fejlődését és az olasz regionalizmus legfőbb jellemzőit. Ezt követően, a félév végén részletesen foglalkozik a XVI. törvényhozási ciklussal, a 2013-as előrehozott választásokkal, annak eredményeivel és következményeivel.</p> <p>A kurzus fő célja, hogy az olasz politikai rendszer legfőbb intézményeinek és szereplőinek megismerését követően a hallgatók átfogó képet kapjanak erről az ellentmondásokkal teli országról, s megértsék az aktuálpolitikai események mozgatórugóit.</p>
Kompetenciák leírása	<p>A megszerzendő ismeretek: Az olasz politikai rendszer legfontosabb intézményeinek és szereplőinek ismerete, a választási rendszer ismerete, illetve a második Köztársaság történelmi előzményeinek megismerése.</p> <p>Elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása és ezek értékelésének módja: Az olasz politikai rendszer alapismereteinek birtokában az aktuálpolitikai helyzet értelmezése és elemzése.</p>

Tantárgyi tematika heti bontásban	<p>1. hét: Bevezetés. sztereotipusok és az olasz politikai rendszer, illetve társadalmi érintő legfontosabb kérdések. Történelmi háttér.</p> <p>2. hét: Az olasz politikai rendszer hosszú átalakulása:</p> <p>3. hét: a liberális korszak: a nemzetállam-építés és az olasz állam megalapítása (1861-1922), a fasiszta Olaszország (1922-1943), az „első” Köztársaság (1948-1992), a „békés” átmenet és a „második” Köztársaság (1992-), „harmadik” Köztársaság?</p> <p>4. hét: A törvényhozó hatalom: parlamentáris kormányzás, tökéletes kétkamarás parlamenti rendszer, törvényalkotási eljárások (minőség vs. mennyiség).</p> <p>5. hét: A végrehajtó hatalom. A kormány intézményi felépítése. A kormány tradicionális gyengesége az „első” Köztársaság idején. A kormány fokozatos térnyerése a törvényhozó hatalommal szemben az 1980-as évektől.</p> <p>6. hét: A bírói hatalmai ág. A bírósági szerkezet. Az igazságszolgáltatás és a politika kapcsolata. A Tangentopoli (Tiszta kezek) botrány.</p> <p>7. hét: A köztársasági elnöki intézmény. Legmeghatározóbb köztársasági elnökök. Kritikák és perspektívák.</p> <p>8. hét: Az olasz választási rendszer: az „első” Köztársaság idején, a „második” Köztársaság idején. Választási rendszer a „harmadik” Köztársaság felé? A 2005-ös választási reform. A 2006-os és 2008-as választások.</p> <p>9. hét: A pártrendszer: az „első” Köztársaság idején, a „második” Köztársaság idején. Az olasz pártrendszer átalakulása 2008-tól.</p> <p>10. hét: Az olasz regionalizmus. Rendes és különleges jogállású régiók. A 2001-es alkotmányreform. A helyi önkormányzati rendszer.</p> <p>11. hét: Politikai kultúra, érdekképviselési rendszer, civil szervezetek, Egyház.</p> <p>12. hét: A XVI. Törvényhozási ciklus (I.). A 2008-as választások. A IV. Berlusconi kormány.</p> <p>13. hét: A XVI. Törvényhozási ciklus (II.). A Monti kormány. Út az előrehozott választásokhoz.</p> <p>14. hét: A 2013-as választások és a XVII. Törvényhozási ciklus. A választási eredmények – választás győztes „nélkül”. A kormányalakítás nehézségei. Merre tovább Olaszország?</p>
Az aláírás megadásának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • Egyéni (vagy csoportos) megoldása a házi feladatnak • Írásbeli beszámoló év végén
Az értékelés módszere, vizsgakövetelmények	Beszámoló
A vizsga módja	írásbeli
Szakirodalom	<p>Kötelező irodalom:</p> <p>F. Mandák: Az olasz politikai rendszer prezidencializációjának intézményesülése a végrehajtó hatalom szintjén Budapest: Nemzeti Közszerzői Társaság, Közigazgatás-tudományi Kar, 2014.</p> <p>A. Chiamonte, Italian Voters: Berlusconi's Victory and the "new" Italian party system, in J.J. Newell (ed.) The Italian General Election of 2008. Berlusconi Strikes Back, Palgrave, Basingstone, 2009, pp. 193-210.</p> <p>A. Chiamonte, Dal bipolarismo frammentato al bipolarismo limitato? Evoluzione del sistema partitico italiano, in R. D'Alimonte, A. Chiamonte, Proporzionale se vi pare, Bologna, il Mulino, 2010, pp. 203-231.</p> <p>M. Cotta and L. Verzichelli, Political Institutions in Italy, Oxford, Oxford University Press, 2007 (kijelölt fejezetek).</p> <p>J. L. Newell, The Politics of Italy, Cambridge, Cambridge University Press, 2010 (kijelölt fejezetek).</p> <p>G. Sartori, Mala Costituzione, in G. Sartori, Mala Costituzione e altri malanni, roma-Bari, Laterza, 2006, pp. 27-97.</p> <p>D. Sasson, Tangentopoli or the Democratization of Corruption: Considerations on the End of Italy's First Republic, in Journal of Modern Italian Studies, vol. 1., 1995, pp. 124-143.</p>

Az oktató(k) elérhetősége	Mandák Fanni szerda 13:00-14:00 között.